

Haur eta Lehen Hezkuntzako Graduak

PRACTICUM II

GIDA OROKORRA

2023/2024 ikasturtea

Koordinatzaileak:

Haur Hezkuntza Gradua: Maribi Urruzola

Lehen Hezkuntza Gradua: Iera Arrieta

AURKIBIDEA

1.	SARRERA	2
2.	IRAKASGAIAREN TESTUINGURUA	2
3.	PRACTICUMAREN ANTOLAKUNTZA.....	3
3.1.	PROZEDURA ADMINISTRATIBOAK	4
3.2.	ARAU OROKORRAK.....	4
3.3.	PLAZEN ESKAINTZA ETA ESLEIPENA.....	5
3.4.	IKASLEEN IKASTETXE HAUTAKETA	6
3.5.	BALIOZKOTZEAK.....	6
3.6.	KASU BEREZIETARAKO IRIZPIDEAK.....	7
3.7.	PRACTICUMEKO PARTAIDEEN EGINKIZUNAK.....	10
3.7.1.	Ikastetxeko koordinatzailea.....	10
3.7.2.	Ikastetxeko instruktorea	11
3.7.3.	Unibertsitateko PIIko koordinatzailea.....	13
3.7.4.	Unibertsitateko tutorea	13
3.7.5.	Ikasleak.....	15
4.	PRACTICUM IIKO PROGRAMA	16
4.1.	HELBURUAK.....	16
4.2.	KONPETENTZIAK	16
4.3.	IKASKUNTZA EMAITZAK.....	17
4.4.	GAITEGIA	20
4.5.	EBALUAZIOA.....	21
5.	ERANSKINAK.....	23

5.1. ERANSKIN I: EBALUAZIO ORRIA. IKASTETXEKO INSTRUKTOREA (PRACTICUM II)	24
5.2. ERANSKIN II: EBALUAZIO ORRIA. UNIBERTSITATEKO TUTOREA (PRACTICUM II).....	26

1. SARRERA

Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako Gradu ikasketetako praktikaldia hiru ikasturtetan banatzen da: 5 aste, bigarren mailan, 7 aste, hirugarrenean, eta 12, laugarrenean. Azken ikasturte horretan Minorra edo espezialitatea egiten da.

Horrela, Practicum Ia lehen hurbiltze moduan ulertu dugu. Praktikaldi horretan, ikasleak ikastetxean eta, batez ere, ikasgelan eragile diren alor guztiak behatu eta aztertuko ditu.

Practicum IIan beste urrats bat ematen da ibilbide horretan; orain, ikasleak irakasle jardunean jarriko du bere arreta. Horretarako, batetik, irakasle instruktorearen jarduna behatu eta aztertuko du, ikaslearen beraren jarduerarako ereduak eta adibideak jasotzeko; bestetik, ikaslea behatzaile izatetik ikasgelan esku hartzera pasako da, irakasteak dituen alde guztiak barrutik ezagutzeko eta bizitzeko.

Planteamendu horrek, azken finean, ikaslea bere jardunaren alde anitzak behatzera eta horiez hausnartzera bultzatuko du, ekintza eta behaketa uztartuz, azterketa hausnarketa bihurtuz.

2. IRAKASGAIAREN TESTUINGURUA

Praktikak Haur Hezkuntzako bi zikloetan (0-3 urte 3-6 urte) eta Lehen Hezkuntzako hiru zikloetan (1.-2. maila, 3.-4. maila, 5.-6. maila) egiten dira. Practicuma mailakatua izanik, Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntza Graduetako ikasleek bigarren, hirugarren eta laugarren ikasturtean gauzatuko dute ikasgai hori (Practicum I, Practicum II eta Practicum III); edukiek egonaldien jarraipena egingo dute eta, horiek aurrera joan ahala, konpetentzia mailak gora egingo du.

Practicumak emango dio ikasleari bere lanbidean behar dituen trebetasunak, ezagutzak, konpetentziak eta praktikak eskuratzeko aukera, baita egindako ikasketaren inguruan bakarka nahiz taldean hausnartzeko ere.

Ikasgaiari dagozkion kredituak taula honetan adierazten den moduan banatzen dira:

Taula 1. Kronograma (ikus egutegi zehatza HEFAko Practicum webgunean)

	EGONALDIA	EPEALDIA	KREDITUAK
PRACTICUM I	5 aste (30 ordu astean)	urria- azaroa	HH: 8 kr. LH: 9 kr.
PRACTICUM II	7 aste (30 ordu astean)	otsaila-apirila	HH: 12 kr. LH: 11 kr.
PRACTICUM III	12 aste (30 ordu astean)	azaroa-otsaila	HH: 18 kr. LH: 18 kr.

Practicum I ikasgaiaren helburua ikasleek, irakasle izango diren neurrian, ikastetxe batekin lehen harremana izatea eta behaketa parte-hartzaile orokorra egitea da, ordura arte ikasitakoa erabiliz, eta irakaspen horiek gelako aniztasunera, ikastetxera eta haren gizarte ingurunera egokituz.

Practicum Iia hirugarren ikasturteari dagokio eta honako hauek lantzen ditu, batik bat: garaian garaiko ikasleen irakaskuntza eta ikaskuntza esperientziak garatzea, zikloan eta etapan esku hartzea, eta autokritika eta hausnarketa lantzea norberaren prestakuntzan eta lanbidean. Ikasleek testuinguru horietan erabili duten hasierako ezagutza praktikoari, eta beren pentsatzeko eta jarduteko modua zehazten duten baldintzei buruzko hausnarketa egitea da helburua.

Practicum IIIa Minorrarekin eta berrikuntza proiektuetan parte hartzearekin dago lotua.

3. PRACTICUMAREN ANTOLAKUNTZA

EHAA/2011n jasotzen den bezala, praktikak Euskal Herriko Unibertsitatearen eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren arteko lankidetzeta-hitzarmenaren arabera zuzentzen dira. Euskal Herriko Unibertsitateko Ikasleen Kanpoko Praktika Akademikoen Araudiak, 2019ko irailean, eta Eusko Jaurlaritzako Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitate-ikasketen Practicumari buruzko 33/2018 Dekretuak, martxoaren 6koak, arautzen dute Practicuma.

3.1. PROZEDURA ADMINISTRATIBOAK

Praktikak Hezkuntza, Filosofia eta Antropologia Fakultatearen (HEFA) Practicum Dekanordetzak antolatzen eta koordinatzen ditu, beste ikastetxe batzuekin lankidetzan.

Tutoreei eta ikasleei aholkatzeko xedez, Praktiketako Dekanordetzak berariazko informazio-dokumentuak izango ditu Practicum bakoitzerako. Bertan, ikasle eta tutoreentzako orientazio orokorrak jasoko dira; besteak beste, lortu nahi diren helburuak, lan-metodologia gomendagarrienak, garatu beharreko prestakuntza-jardura eta -eginkizunak, ebaluazio-irizpideak, antolakuntza-alderdiak, ordutegiak, jakintza arloak/inplikaturako sailak, eta praktikak modu egokian gainditzeko beharrezko informazio guztia.

Behin praktikak amaituta, Hezkuntza Sailak kasuan kasuko ziurtagiriak igorriko dizkiete ikastetxeetako instruktureei, ofizioz, 33/2018 Dekretuan ageri gisa.

Praktika hauen bidez, ez dira inoiz ikastetxeetako, erakundeetako eta enpresetako irakasleen eginkizunak beteko; hala, praktikak egiten dituztenek eginkizun desberdinak edota osagarriak izango dituzte.

Praktika arautuak direnez, dagokion Aseguruak estaliko ditu.

Practicuma Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako Graduei atxikitako enborreko irakasgaia denez, Fakultateak berak antolatzen eta arautzen du. Practicum Dekanordetzaren zuzeneko arloa da, eta Akademia Antolakuntzako Batzordearen eta Practicum Batzordearen laguntzarekin jarduten du. Practicumarekin lotutako edozein gertaera konpontzeko, ikasleak Practicum Dekanordetzara eta Azpibatzerdera jo beharko du.

3.2. ARAU OROKORRAK

- Ikasleak Eusko Jaurlaritzak EHU/UPVri esleitutako plazen artetik, Hezkuntza, Filosofia eta Antropologia Fakultateak zehaztutako ikastetxeren batean egingo ditu praktikak.

- Praktikaldiak iraun bitartean, ikastetxeak lanaldi osoko profesionalentzako zehaztutako ordutegia beteko dute ikasleek.
- Aipatutako alderen batekin lotutako aldaketak onartzea (ikastetxe, denboraldi edo ordutegi aldaketak) HEFA IIko Practicum Azpibatzeordeari dagokio. Beraz, ikasleek aipatu Azpibatzeordeari egin beharko dizkiote eskari guztiak, betiere, HEFAn Kasu Bereziatarako zehaztutako baldintza eta epeen arabera (<https://www.ehu.es/eu/web/hezkuntza-filosofia-antropologia-fakultatea/haur-hezkuntza-eta-lehen-hezkuntza-graduak>).

3.3. PLAZEN ESKAINTZA ETA ESLEIPENA

Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Berriztatzeko Zuzendaritzak praktiketako prestakuntza-zentro gisa onartuak izan diren ikastetxe eta erakunde zerrendaren ebazpena argitaratuko du eta Fakultateari titulu bakoitzak ikasleen espezializazio eskariei erantzuteko nahikoa plaza emango dizkio.

Ikasleari plaza esleitzeko prozedura Praktiketako Azpibatzeordeak adostutako irizpideen arabera egingo da:

- Ikasleak hiru Practicum egin beharko ditu bi edo hiru ikastetxe desberdinetan, eta baldintza hori betetzea ikaslearen erantzukizuna izango da.
- PI, PII eta PIIIaren hautaketa irizpide bakarra akademikoa da. Hau da, ikasleak bere espedienteko notaren eta gainditutako kredituen arabera hautatu ahalko du ikastetxea.
- Haur Hezkuntza Graduko ikasleek PIIIa Haur Hezkuntzako 2. zikloan egin beharko lukete; eta lehen edo bigarren praktikaldietako bat, berriz, lehen zikloan. Lehen Hezkuntza Graduan ere bi ziklotan egin beharko dituzte praktikak ikasleek. Ikasleen erantzukizuna da plazak hautatzerakoan bi zikloetan izan direla bermatzea, bieetan esperientzia bereganatu dezaten.

3.4. IKASLEEN IKASTETXE HAUTAKETA

Lehen aipatu bezala, Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza Berriztatze Zuzendaritzak praktiketako prestakuntza-zentro gisa onartuak izan diren ikastetxe eta erakunde zerrendaren ebazpena argitaratuko du eta EJK berak nahikoa plaza emango dizkio Fakultateari titulu bakoitzak ikasleen espezializazio eskariei erantzuteko.

Ikasleek Gipuzkoan onarturiko praktiketako prestakuntza zentroen eskaintzan hautaketa egingo dute, bere titulazioaren arabera, EJK Fakultateari esleitu dion plaza eskaintza zerrendatik abiatuta.

Practicum Dekanordetzak ikasleek plaza eskaera egiteko egutegia finkatu du eta plaza eskaintza GAUREko ikaslearen profilean argitaratuko du, haiek aukeratzeko

3.5. BALIOZKOTZEAK

Egonaldiak bakarrik baliozkotzen diren kasuetan, ikasleak Practicumari dagozkion bestelako lan guztiak egitera behartuta daude, baita irakasgaiak eskatzen dituen bilera, tutoretza eta abar egitera ere.

Taula 2. Baliozkotzeak

Irakasgaia	Irakasgai osoa	Egonaldia bakarrik
Practicum I	HH eta LH diplomatua edo graduatua bada.	Practicumari dagokion denboraldian Haur Hezkuntzan edo Lehen Hezkuntzan lanaldi osoko arduraldian jarduten bada.
	Azkeneko hiru urteetan, gutxienez, urte erdiz lanaldi osoko arduraldian, edo urtebetez lanaldi erdiko arduraldian, Haur Hezkuntzan/Lehen Hezkuntzan aritu bada.	
	Plan zaharretako Practicumak eginak izatea.	
	Haur Hezkuntzaren kasuan, Haur Hezkuntzan goi mailako teknikaria (lanbide heziketa) ikasketak egin baditu.	

<p>Practicum II</p>	<p>HH eta LH ikasketetan diplomatua edo graduatua bada.</p> <hr/> <p>Plan zaharretako Practicumak eginak izatea.</p>	<p>Praktikei dagokien denboraldian ikasleak lanaldi osoz matrikulatuta dagoen Graduan lan egiten badu.</p>
<p>Practicum III</p>		<p>Praktika denboraldian ikastetxe batean lanean aritzea ikasten ari den titulazioaren eta, hala dagokionean, Minorraren alorrean.</p> <p>Edonola ere, ikasleak irakasgaiari dagozkion gainerako baldintzak bete beharko ditu.</p>

3.6. KASU BEREZIETARAKO IRIZPIDEAK

Practicuma enborreko irakasgaia den aldetik, ikasleak praktikaldiko egun eta ordu guztiak bete beharko ditu derrigor

Salbuespen gisa ikasle batek ezin badu Practicuma ezarrita dagoen moduan bete, bere egoera “Kasu Berezi” bat izan daiteke:

1. Ikasketak eta lana batera egin behar duten ikasleak.¹
2. Erditzeko, adopzioko edo harrerako kasuetan eta hiru urtetik beherako seme-alaben ardura dituzten ikasleen kasuan.²
3. Mendeko senide baten zaintzaile direla egiaztatzen duten ikasleak.³
4. Goi mailako kirolari, teknikari eta epaile gisa edo errendimendu handiko kirolari gisa egiaztatutako UPV/EHU-ko ikasleak.⁴
5. Mugikortasun programetan parte hartzen duten ikasleak.
6. Garapenerako Lankidetzeta programetan parte hartzen duten ikasleak.
7. Beste egoera batzuetan dauden ikasleak:
  - a. Gaixotasunak, istripuak

---

¹ UPV/EHUko Ikasleen Arautegiaren 10. artikulua arabera: https://www.ehu.es/documents/3026289/3106907/UPVEHUko_Ikasleen_Arautegia.pdf.

² UPV/EHUko Ikasleen Arautegiaren 8. artikulua arabera.

³ UPV/EHUko Ikasleen Arautegiaren 9. artikulua arabera.

⁴ UPV/EHUko Ikasleen Arautegiaren 6. artikulua arabera.

- b. Arazo administratiboak
- c. Aldez aurretik ikusi ezin daitezkeenak

Kasu edo salbuespeneko egoera horietako batean egongo den ikasleak eskaera formala egin beharko du bere egoera “Kasu Berezi” bezala kontuan har dadin. **Ez da onartuko ikaslearen eta UPV/EHUko tutorearen edo ikaslearen eta praktiketako ikastetxearen arteko inolako akordiorik.**

Egoera horien aurrean ikasleak egin ditzakeen **eskaera motak**:

1. Praktikaldiaren egutegia aldatzea
2. Praktikaldiaren ordutegia aldatzea
3. Praktiken zentro aldaketa

Prozedura honakoa izango da:

1. Ikasleak kontenplazten diren Kasu Berezien aukerak eta eskaera motak aztertuko ditu eta bere egoerari egokitzen zaiona identifikatuko du.
2. Ikasleak web orriko Practicum atalean dagoen inprimakia beteko du <https://www.ehu.eus/eu/web/hezkuntza-filosofia-antropologia-fakultatea/haur-hezkuntza-eta-lehen-hezkuntza-graduak>) eta, hala dagokionean, **Egutegi proposamena** egingo du eredia jarraituz (III. Eranskina).
3. Ikasleak eskaera berezia arrazoitzen duten agiriak bilduko ditu.
4. Ikasleak eskaera egingo du praktiketako kronograman jarritako epean, eskaera inprimakia beteta eta agiriez lagunduta.
5. Practicum Azpibatzerdeak eskaera aztertu eta onartzeko edo ez onartzeko erabakia hartuko du.
6. Ebazpena web orriko Practicum atalean argitaratuko da (<https://www.ehu.eus/eu/web/hezkuntza-filosofia-antropologia-fakultatea/haur-hezkuntza-eta-lehen-hezkuntza-graduak>).
7. Practicum Batzordearen ebazpena aldekoa bada, praktiketako zentroari komunikatuko zaio eta, zentroak egoera edo Kasu Bereziaren baldintzak onartzen baldin baditu, ikasleari eta bere unibertsitateko tutoreari eta kanpoko tutoreari komunikatuko zaie. Zentroak baldintza bereziak onartzen ez baditu, beste zentro bat bilatu beharko da.

8. Practicum Batzordearen ebazpena kontrakoa bada, ikasleak Practicum arrunta egin beharko du eta baldintza orokorrak bete beharko ditu.
9. Egutegi akademikoan aldaketa eragiten duten eta beste irakasgai batzuei eragiten dieten Kasu Bereziaketako eskaera guztietan erantzukizun osoa ikaslearena izango da.

OHARRAK:

- Practicumaren data aldatzeak ez du baimentzen ikaslea matrikulatuta dagoen irakasgai batzuetara huts egitera.
- Egonaldiaren egutegia edo ordutegia aldatzea eskatuz gero, ikasleak gutxienez astean 15 ordu egin beharko lituzke, baina ordu gehiagoko proposamenak egin ditzake, egonaldiaren amaiera epea arintze aldera.

Egonaldia honako modu honetan luza daiteke, adibidez:

IRAKASGAIA	EGONALDIA	ASTE KOPURUA
Practicum I	goizez bakarrik	10 aste
Practicum II	goizez bakarrik	14 aste
Practicum III	goizez bakarrik	24 aste

- Practicumari dagokion praktika-egonaldia lanaldi erdiz egiteko, eskatutako praktikaldiari dagokion hasiera data bera izango du.
- Gutxienez bi goiz egingo direla bermatuko da.
- Kasu guztietan, praktiken denboraldia laburtu ahalko da, goizei arratsalde batzuk gehituta.
- Ez dira astean 15 ordu baino gutxiagoko praktikak onartuko.
- Ordutegia modu ordenatu eta logikoan antolatuko da, antolaketa eta pedagogia ikuspuntutik. Goiza bi orduko bi bloketan banatuko da eta arratsaldea bakarrean.
- Ikastetxeak ezarritako etenaldietan soilik irten edo sartu ahal izango da eskolan. (Ikus webgunean jasota dagoen "Egutegi eredu" <https://www.ehu.eus/eu/web/hezkuntza-filosofia-antropologia-fakultatea/haur-hezkuntza-eta-lehen-hezkuntza-graduak> eta III.

eranskinean)

- **Salbuespenak:**

- Dokumentazioarekin justifikatutako kausa larriengatik praktiketako egonaldia urtebetez luzatzeko eskatu ahal izango da; horretarako, ordea, nahitaezkoa izango da berriro matrikulatzea.
- Praktiketako ikastetxean egonaldia bakarrik baliozkotzen den kasuetan, luzapen hori eskatu den ikasturterako bakarrik izango da baliozkoa. Salbuespeneko ikasle batek Unibertsitateko tutoreak eskatutako lanak egin ezean edo gainditu ezean, hurrengo ikasturtean egonaldia egin beharko du praktiketako ikastetxean edo, hala badagokio, salbuespen berri bat eskatu beharko du.

3.7. PRACTICUMEN PARTAIDEEN EGINKIZUNAK

3.7.1. Ikastetxeko koordinatzailea

Bere ikastetxean praktiketan dauden ikasleen heziketa-jarduerak koordinatzeko ardura Practicumaren koordinatzailearena izango da eta, halaber, bere lana izango da unibertsitatearekin egokiak diren harremanak egitea.

Aitortutako zentroko zuzendariak, bertako ordezkari gorena den aldetik, hezkuntza zentro horren barruan Practicuma egiten ari diren ikasleen zuzeneko erreferentzia izango diren koordinatzaile eta maisu-maistra tutoreak izendatuko ditu. Izendapen hori, ahal izanez gero, Practicumean dauden ikasleen koordinaziorako edo tutoretzarako lanak egitea eskatzen duten ikastetxeko irakasleen artean egingo da.

Eginkizunak:

- Practicuma egiten ari diren ikasleei ikastetxean egin beharreko egonaldia erraztea eta beharrezkoa duten informazioa eskaintzea.
- Hezkuntza-zentroko erreferentzia izatea unibertsitatearekin dituzten harremanetan, eta Practicumaren unibertsitate-arduradunekin elkarlanean jardutea, bi erakunde horietan egin beharreko lana koordinatzeari begira.
- Maisu-maistra tutore bakoitzak Practicuma egiten ari diren ikasleen heziketa-prozesuan duen eginkizuna zehaztea.
- Practicumeko ikasleen espazioak eta ordutegiak antolatzea.
- Practicuma egiten ari diren ikasleen maisu-maistra tutoreekin egin beharreko bileren egutegia prestatzea.
- Praktikei hasiera emateko prozesuan Practicumeko ikasleei harrera egin eta laguntza ematea.
- Practicumeko ikasleei Zentroaren Hezkuntza Proiektua, horren kudeaketa eta antolamendua azaltzea, eta beharrezkoak diren txosten guztiak eskaintzea. Zentro hori gizarte eta hezkuntza arloko zein testuingurutan kokatua dagoen azaltzea.
- Practicumeko ikasleek zentroaren bizitza instituzionalean parte har dezatela erraztea: klaustroa, bilerak, tutoretzak...

3.7.2. Ikastetxeko instruktorea

- Ikastetxeko Practicumaren koordinatzailearekin eta Practicumaren unibertsitate-arduradunekin elkarlanean aritzea, bi erakunde horien artean egin beharreko lana koordinatzeari begira.
- Ikasturtean zehar finkatzen diren epealdietan praktiketako ikasleei harrera egitea.
- Praktiketari ari diren ikasleei praktikak egingo dituzten taldearen edo eskola-unitatearen ezaugarriei buruzko orientabideak ematea, baita Zentroko Ikasketa Proiektuari buruz eta talde edo hezkuntza-unitatearen testuinguruari buruz ere.

- Instruktopeak, UPV/EHUko tutorearekin batera, informazio eta orientazio egokia eskaini beharko diete ikasleei, prozesuan zehar, gaitasunen eskuratzeko mailari buruz eta haien ikaskuntza prozesuan iradokitako hobekuntzei buruz, ebaluazioak prestakuntza izaera eduki dezan.
- Practicuma egin bitartean ikasle bakoitzari laguntza eta aholkuak ematea, eta Practicumean egin beharreko eginkizunetan autonomia eta erantzukizun-sena sustatzea.
- Bere tutoretzapean dauden Practicumeko ikasleek burutu behar dituzten izaera orokorreko heziketa-ekintzak gainbegiratzea.
- Praktiketara dauden ikasleek gainerako irakasleekin koordinatzeko lanetan parte har dezatela sustatzea eta laguntzea, baita familiekin dituzten harremanetan ere, ahal den neurrian.
- Ikasleentzako heziketa-ekintza bereziak proposatzea, burutu behar duten Practicum plan orokorraren barruan.
- Practicumaren heziketa-prozesua ebaluatzea eta hau txosten batean biltzea, ikasleari bere jardunak dituen indarguneak eta ahuleziak jakinaraziz, horiek hobetzeko helburuz. Txosten hori UPV/EHUko tutoreari helaraziko dio eta ikasleari ere helaraziko zaio, tutorearen bidez.
- Ikastetxeak dauzkan baliabideak Practicumeko ikaslearen esku jartzea, agintzen dizkieten heziketa-ekintzak presta ditzan.
- Practicumeko ikasleen kompetentziak ebaluatzeko azken balioespena egitea eta, balioespena negatiboa denean, horren argudioak zehaztea instruktorearen ebaluazio orrian.
- Practicuma egin bitartean izaten diren gertaerak, gertatu ahala, unibertsitateko tutoreari eta ikastetxeko koordinatzaileari jakinaraztea.
- Prozesuan zehar practicuma hobetzeko egoki iruditzen zaizkion iradokizunak eta ekarpenak egitea.

3.7.3. Unibertsitateko PIIko koordinatzailea

Practicumaren koordinazio lanak hauxe eskatzen du:

- Practicumeko Azpibatzerde kidea da.
- Koordinazio eta kudeaketa akademikoaren arduraduna da, tutorearekin batera.
- Gidako zereginen planifikazioaz arduratzen da, baita praktikaldiko koordinazioaz eta Practicum IIko ebaluazio eta hobekuntza proposamen orokorrak egiteaz ere.
- Ikasleen esleipenaz arduratzen da.
- Gidak eguneratzen ditu.
- Batzordearen laguntzaz, koordinatzaileak tutoreak eta instruktoreak egin beharreko laguntza eta jarraipen prozesua zehaztuko du; bertan, agenteen arteko (ikaslea, tutorea, instruktorea) komunikazio uneak espezifikatuko dira, baita ikasgaiari dagozkion zeregin nagusiak entregatzeko data garrantzitsuak ere, laguntza eta jarraipen prozesua egoki gara dadin.
- Tutore eta ikasleentzako behar diren informazio bilerak antolatzen ditu eta informazio eta formazio beharrak identifikatu eta Azpibatzerdera eramaten ditu.

3.7.4. Unibertsitateko tutorea

Practicumaren tutoretza lanak hauxe eskatzen du:

- Talde batez arduratzea eta horren irakaskuntza-lana bere gain hartzea Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntza Graduetako enborreko irakasgai gisa.
- Practicum Dekanordetzak eta Titulazioko Koordinatzaileak deitutako bilera eta formazio saioetara joatea.
- Ikasleei orientabideak ematea, ikasgeletako jardunaren irakaskuntza-epe garrantzitsu honetan argi ikus dezaten teoriaren eta praktikaren arteko lotura.
- Planteamendu teorikoei jarraipena ematen ahalegintzea ikasgeletan aplikatu daitezkeen, betiere ikastetxeko tutorearekin lankidetzara estu batetik abiatuta.

- Praktiketari ari diren ikasleekin prestakuntza- mintegiak antolatzea: lehenengoa, praktikak hasi baino lehenago; azkena, praktikak amaituta edo amaitzear direnean; eta tartean, beharrezkoak ikusten diren bakarkako edo taldeko bilerak.
- Ikasleei Practicum programa erraztea.
- Bere ardurapean jarritako praktiketako ikasleei arreta egin eta laguntzea, zentroetan burutzen duten lana gidatzea eta beharrezkoak dituzten orientabideak eskaintzea.
- Harremanetan jartzea instruktorearekin eta ikaslearekin, prestakuntza proiektuaren garapeneren eboluzioa ezagutzeko eta, hala behar bada, hobekuntza neurriak ezartzeko.
- Bilera eta mintegietako egutegia finkatzea praktikaldiari ekin baino lehen.
- Praktiketako konpetentziak lortzeko ikasleei orientabideak ematea.
- Kanpoko praktika akademikoen prestakuntza proiektua egitea.
- Ikasleak praktikaldiko ordutegia bere osotasunean betetzen duela egiaztatzea
- Praktikaldian ezagututako eta jasotako informazio eta datuekiko konfidentzialtasunaren garrantziaz ikaslea oharraraztea.
- Practicumaren heziketa-prozesua ebaluatzea, ikasleari bere jardunak dituen indarguneak eta ahuleziak jakinaraziz, horiek hobetzeko helburuz.
- Tutoreak, instruktorearen laguntzaz, informazio eta orientazio egokia eskaini beharko diete ikasleei gaitasunen eskuratzeko mailari buruz eta haien ikaskuntza prozesuan iradokitako hobekuntzei buruz, ebaluazioak prestakuntza izaera eduki dezan.
- Ikasleak egindako lanak, aitortutako zentroko maisu-maistra tutore bakoitzak egindako ebaluaketa eta praktiken jarraipenean egindako behaketa partehartzaileak kontuan izanik, Practicum-aldia kalifikatzea.
- Practicuma hobetzeko iradokizunak eta ekarpenak egitea.
- Ikastetxeetako zuzendariarekin edo koordinatzaileekin eta bere ikasleen praktiketako tutorearekin harremanetan egotea. Hiru aldiz jarriko da harremanetan erakundeko

instruktoareekin, gutxienez: lehendabizikoa, praktiken hasieran; bigarrena, praktiken zikloaren erdialdean; eta, azkenekoa, praktikak amaitu baino lehen.

- **Bisitak, ikastetxeetara**: Practicum IIak irakaskuntza aldi honetan parte hartzen duten agente guztien arteko lankidetzaren harremana instituzionalizatzeko aukera ematen du. Batetik, ikastetxeko maisu-maistren lana bertatik bertara ezagutzeko eta baloratzeko aukera ematen du, eta bestetik, zubiak eraikitzen dira unibertsitatearen eta ikastetxearen artean. Horrenbestez, praktikak egiten ari den ikaslea ikastetxean dagoenean, unibertsitateko tutoreak ikastetxe horretara koordinazio-bisita bat edo gehiago egingo ditu. Honako hauek izango dira bisita horren funtzioak eta edukiak:
  - 1.- Ikaslea praktikak egiten ari den ikastetxearen ingurunea ezagutzea eta prozesuari buruzko dagozkion gai guztiak argitzea.
  - 2.- Ikastetxeko tutorearekin gida honetan proposatzen ditugun prestakuntzari buruzko alderdiak eta ebaluazio tresnak erabakitzea, horrela, hark ere praktikak egiten ari den ikaslearen prestakuntzan parte har dezan.
  - 3.- Praktikak egiten ari den ikasleari laguntzea.

3.7.5. Ikasleak

Practicumak hauxe eskatzen du:

- Esleitutako plazaren datuak egiaztatzea.
- Practicumaren faseak ezagutzea eta horietan parte hartzea.
- Bai aurretiko prestakuntzan eta bai unibertsitateko tutoreak proposatutako mintegietan parte hartzea.
- Ikastetxeko asistentziarako eta puntualtasunerako baldintzak betetzea eta horren araudia errespetatzea.
- Zentroko eta unibertsitateko tutoreekin elkarlanean aritzea.
- Practicumaren programa eta horren garapena ezagutzea.
- Hezkuntza komunitateko eragile guztiarekin errespetuzko harremanak izatea.

- Praktikaldian ezagututako eta jasotako informazioaren eta datuen babesa gordetzea.
- Unibertsitateko tutoreak zehaztutako ildoetara jarraiki, ebaluazio jarduerak egitea.
- Praktikak egingo diren enpresa edo erakunde publiko nahiz pribatuarekin edo unibertsitatearekin kontratu bidezko harremanik ez edukitzea, non eta praktikez arduratzen den Dekanordeak berariaz baimentzen ez duen.

4. PRACTICUM IIKO PROGRAMA

4.1. HELBURUAK

Haur nahiz Lehen Hezkuntzako irakasle graduatuek behar bezala ezagutu eta menderatu behar dituzte gelako lanean eragiten duten curriculum diseinuetan jasotako esparru guztiak. Edukien konplexutasun maila egokia finkatu beharko dute eta horretarako, prozesu kognitiboak eta ikasleen garapen maila hartuko dira kontuan; uneoro haurren ikaskuntza autonomia sustatzen saiatuko dira.

Horretarako beharrezkoa izango da:

1. Esperientzia-esparruetan aplikatutako ezagutza pedagogikoak ezagutzea eta ulertzea.
2. Lankideekin taldean lan egitea.
3. Gizarte-testuinguruaren azterketa kritikoa egiteko gai izatea.
4. Hezkuntza-ikerketatik sortutako ikuspegiak aztertzea eta eztabaidatzea.
5. Koordinazio-funtzioak betetzea.

4.2. KONPETENTZIAK

Hezkuntza Graduak maisu-maistra gisa lan egiteko prestatzen du ikaslea, Abenduaren 27ko ECI/3854/2007 eta ECI/3857/2007 ministerio-aginduek finkatzen dituzten

betekizunen arabera, bertan jasotzen baitira Practicumaren bidez bereganatu beharreko kompetentziak:

Taula 3. Practicum IIko kompetentziak eta deskriptoreak

PRACTICUM IIko KONPETENTZIAK	DESKRIPTOREAK
Elkarreragin eta komunikazio prozesuak ezagutu eta aplikatzea. Ikaskuntza eta elkarbizitza errazteko beharrezkoak diren trebetasun eta gaitasun sozialak menderatzea.	KOMUNIKAZIOA ETA ELKARREKINTZA
Hezkuntza prozesuaren jarraipena egin eta kontrolatzea.	IKAS-IRAKASKUNTZARAKO TEKNIKAK ETA ESTRATEGIAK
Teoria eta praktika gelaren eta ikastetxearen errealitatearekin lotzea.	TEORIAREN ETA PRAKTIKAREN ARTEKO LOTURA
Irakaskuntzan parte hartzea eta egiten ikastea, praktikan oinarrituta jardunez eta hausnartuz.	HAUSNARKETA ETA PARTAIDETZA

4.3. IKASKUNTZA EMAITZAK

Kompetenzietan oinarritutako ikaskuntzak ikaskuntzaren prozesuak eta emaitzak eskatzen eta baloratzen dituen ebaluazioa behar du. Kasu honetan, ez da jarduera multzo bat, elkarren artean loturik dauden hainbat ikuspegi baizik, sinergian, arestian definitutako kompetentzia osatzeaz gain, hura lortzea ahalbidetzen dutenak. Kompetenzietatik zuzenean eratoritzen diren “ikaskuntza-emaitza” deiturikoei buruz ari gara, horiek are gehiago zehazten dituzten alderdiak baitira.

Dena den, eta ikaskuntza emaitzek zehaztasun maila garrantzitsua izan arren, egokia litzateke ikaskuntza emaitzen esanahia hobeto mugatzen lagunduko duten ebaluazio irizpide batzuk zerrendatzea. Horiek dira ebaluaziorako erabiltzen diren adierazle edo irizpide zehatzak, hau da, ikaskuntza emaitzak bereganatu edo lortu diren baloratzeko erabiltzen diren ebaluaziorako adierazleak edo irizpideak. Prozesu hori guztia ondoko taulan jasotzen da:

Taula 4. Konpetentziak, I.E., E.A.k eta ebidentziak

KONPETENTZIAK (deskriptoreak)	IKASKUNTZA EMAITZAK	EBALUAZIO ADIERAZLEAK	AUKERAZKO EBIDENTZIAK
KOMUNIKAZIOA ETA ELKARREKINTZA		Ikasleen ezaugarrietara eta aniztasunera egokitzen ditu jarduerak.	ITEO ⁵ , BIDEOA
	Taldearekin eta taldekideen arteko komunikazioa erregulatzea.	Klasean ordena mantentzeko gai da. Malgutasunez eta zuhurtziaz jokatzeko du.	ITEO, BIDEOA
		Arretarako eta motibaziorako estrategiak erabiltzen ditu. Teknika metodologiko sortzaileak eta ludikoak aplikatzen ditu.	ITEO, BIDEOA, MINTEGIA-FOROA, MEP ⁶
	Komunikazio teknikak modu egokian erabiltzea, euskaraz nahiz gaztelaniaz.	Ikasleekin hizkuntza egokia erabiltzen du gelan nahiz ikastetxeko beste testuinguru guztietan.	ITEO, BIDEOA
		Ahozko eta idatzizko adierazpena zuzen eta modu eraginkorrean erabiltzen du bi hizkuntza ofizialetan.	ITEO, BIDEOA, MEP
IKAS- IRAKASKUN- TZARAKO	Curriculumaren esparruetara eta konpetentzietara	Ikasitako printzipioak eta aplikatzen ditu.	MEP, MINTEGIA-

⁵ ITEO: Ikastetxeko Tutorearen Ebidentzia Orria.

⁶ MEP: Memoria/Ebidentzia karpeta/Portfolio..

TEKNIKAK ETA ESTRATEGIAK	xedaturik dauden jarduera didaktikoak diseinatzea		FOROA
		Programa batek izan behar dituen funtsezko elementuak kontuan izanik diseinatzen dituzten jarduerak.	ITEO, MEP, MINTEGIA-FOROA
		Eredu didaktiko berritzaileetan oinarrituta planifikatzen diren bere lana.	ITEO, MEP, MINTEGIA-FOROA
	Ikasleen ikaskuntza prozesuak erregulatzea	Argitasuna, objektibotasuna eta irizpide-berdintasuna agertzen dituzten eskolako lanak baloratzean.	ITEO, MEP, MINTEGIA-FOROA
TEORIAREN ETA PRAKTIKAREN ARTEKO LOTURA	Teoria gelako errealitatera egokitzen jakitea eta praktikari berari buruzko hausnarketa egiteko gai izatea	Modu kritikoan aztertzen diren maisu-maistraren eginkizuna, ikastetxeko irakasleen lana behatuz.	MEP, MINTEGIA-FOROA
		Ezagutza teorikoak txertatzen dituzten bere irakasle-praktikan.	MEP, MINTEGIA-FOROA
	Ikaskuntza egoeren garapena eta norberaren kompetentzia profesionalak balioestea	Lanaren inguruko jakin-mina eta hausnarketarako jarrera adierazten du.	EGUNEROKOA, MEP, MINTEGIA-FOROA
HAUSNARKETA ETA PARTAIDETZA	Maisu-maistraren eginkizuna bere gain hartzea	Ikastetxeko eguneroko errealitatean modu aktiboan parte hartzen du.	ITEO, BIDEOA
		Irtenbide berritzaileak bilatzen dituzten gelan sortutako egoeren aurrean.	ITEO, MINTEGIA-FOROA
		Ikaskuntza-irakaskuntza prozesuetan beharrezko diren metodologiak, teknikak eta estrategiak erabiltzen dituzte.	ITEO, MINTEGIA-FOROA
	Ikerketarako gaiak identifikatzea	Etorkizunean ikerketaren xede izan daitezkeen helburuak eta galderak planteatzen dituzte.	MEP, MINTEGIA-FOROA

4.4. GAITEGIA

1. gaia. **Maisu/maistra tutorearen eginkizuna**

- Bizikidetzara arauak jakinaraztea eta gela barruko harremanak:
  - Elkarrekintza prozesuen arauketa.
  - Egoera diskriminatzaileak eta horien aurrean izan beharreko jarrera (jarduteko protokoloak eta programak).
  - Gaitasun sozialen erabilera (gizarte konpetentziak) eta horiek gatazken konponketan aplikatzea.
  - Konpetentzia linguistikoa: egokitzapena eta zuzentasuna hizkuntzaren erabileran.
- Ikasleen motibazioa.
- Ikasleei orientazioa eta tutoretza eskaintzea.
- Familiekin harremanak, lankidetzara, eta familiaren eta ikastetxearen arteko eginkizunak bereiztea.

2. gaia. **Irakaslearen praktika**

- Gelako programazio unitateak: metodologia irizpide orokorrak
- Curriculuma ikastetxearen errealitatera egokitzea.
- Hainbat esparruren programazio didaktikoak aztertu eta jarduerak diseinatu eta ezartzea.
- Gelan esku hartzeko estrategiak.
- Ebaluazio irizpideak.
- Aniztasunaren tratamendua.

4.5. EBALUAZIOA

Bi agentek ebaluatuko dute praktikak egiten ari den ikaslea: batetik, unibertsitateko tutoreak eta, bestetik, Practicuma egin den ikastetxeko instruktoareak. Unibertsitateko instruktoarearen ebaluazioak azken notaren % 70 balioko du. Gainerako % 30a ikastetxeko tutoreak baloratuko du, ikasleak praktika-aldian egin duen lana kontuan hartuta.

Aldeko ebaluazioa duten praktikak ikaslearen TGEEn jasota geratuko dira. Praktiken kontrako balorazioaren aurrean, ikasle bakoitzak erreklamazioa aurkeztu ahal izango du bere ikastegiko dekanotzan, 10 eguneko epean.

Irakasgaiaren beraren kompetentziak lortzea da Practicumaren helburua eta, horrenbestez, bi agenteek aldez aurretik zehaztutako ebaluazio irizpideak dituzte.

Horrez gain, honako aldaera hauek kontuan hartzea komeni da:

- Azken nota eskuratzeko batez bestekoa egin aurretik, beharrezkoa da alde bakoitza gaindituta izatea, gutxienez, 5eko notarekin.
- Egonaldia edo lana, bietako bat, gainditzen ez badu, ikaslearen azken nota *Suspentsoa* izango da 1. deialdian. Egonaldia bada gainditu ez duena, ezohiko deialdian ez aurkeztua izango du. Ezohiko deialdian ere gainditzen ez badu, Practicum osoa errepikatu beharko du hurrengo ikasturtean. Gainditutako zatiaren nota ez da hurrengo ikasturterako gordeko; hau da, ikasleak matrikulatu eta praktiketako egonaldia eta lanak berriro egin beharko ditu.
- Ondorengo taulan ikus daitezke *suspentso* eta *ez aurkeztu* nota jaso dezaketen egoerak eta kasu bakoitzean egin beharrekoa:

PRACTICUM III		EBALUAZIOA	
Praktikaldiko egonaldia	Tutoreak bidalitako lanak	Ohiko deialdian jarri beharreko nota	Ez ohiko deialdian jarri beharreko nota
Suspentso	Gainditua	Suspentso	Ez aurkeztua
Gainditua	Suspentso	Suspentso	Gainditu dezake lanak eginez gero
Gainditua	Ez aurkeztua	Ez aurkeztua	Gainditu dezake lanak eginez gero
Ez aurkeztua	Ez aurkeztua	Ez aurkeztua	Ez aurkeztua

Bestalde, bertaratzeari dagokionean, baldintza hauek hertsiki eskatuko dira:

- Ikastetxeko ordu guztietara bertaratzea. Arrazoitu gabe bi orduko lau bloketan (goiz edo arratsalde) huts egitea nahikoa izango da egonaldian suspentsoa jartzeko.
- Unibertsitateko tutoreak antolatutako bilera eta bestelako bertaratzeetan % 80an parte hartzea ere ezinbestekoa izango da.
- Gutxienez bi ikastetxetan egin beharko ditu praktikak ikasle bakoitzak.

Jarraian xedatzen diren ebaluazio irizpideak ikasleek beren praktika-aldian lortu behar dituzten kompetentziekin daude lotuak eta, beraz, bi tutoreek horiek hartuko dituzte kontuan ikasleak ebaluatzeko orduan.

5. ERANSKINAK

**5.1. I ERANSKINA: EBALUAZIO ORRIA. IKASTETXEKO INSTRUKTOREA
(PRACTICUM II)**

IKASTETXEKO TUTOREAREN IZEN-ABIZENAK:

.....

IKASTETXEA: .....

IKASLEA: .....

EBALUAZIO IRIZPIDEAK

Ebaluazio irizpideak ikasleek bete behar dituzten konpetentziekin daude lotuta. Lortu nahi dugun xedea, hain zuzen ere, ikastetxeko instruktorearen ebaluazioa errazteko balio izatea da eta, beraz, orientabide gisa hartu behar dira. Eskuineko zutabean irizpideen nota edo balioespena islatu daiteke.

KONPETENTZIA	EBALUAZIO ADIERAZLEAK	
KOMUNIKAZIOA ETA ELKARREKINTZA	Ikasleen ezaugarrietara eta aniztasunera egokitzen ditu jarduerak.	
	Klasean ordena mantentzeko gai da. Malgutasunez eta zuhurtziaz jokutzen du .	
	Arretarako eta motibaziorako estrategiak erabiltzen ditu. Teknika metodologiko sortzaileak eta ludikoak aplikatzen ditu.	
	Ikasleekin hizkuntza egokia erabiltzen du gelan nahiz ikastetxeko beste testuinguru guztietan.	
	BALORAZIO OROKORRA (1-10)	

KONPETENTZIA	EBALUAZIO ADIERAZLEAK	
IKAS-	Programa batek izan behar dituen funtsezko elementuak kontuan izanik diseinatzen ditu jarduerak.	
	Eredu didaktiko berritzaileetan oinarrituta planifikatzen du bere	

-IRAKASKUNTZARA-KO TEKNIKAK ETA ESTRATEGIAK	lana.
	Argitasuna, objektibotasuna eta irizpide-berdintasuna agertzen ditu eskolako lanak balioestean.
	BALORAZIO OROKORRA (1-10)

KONPETENTZIA	EBALUAZIO ADIERAZLEAK
HAUSNARKETA ETA PARTAIDETZA	Ikastetxeko eguneroko errealitatean modu aktiboan parte hartzen du.
	Irtenbide berritzaileak bilatzen ditu gelan sortutako egoeren aurrean.
	Ikaskuntza-irakaskuntza prozesuetan beharrezkoak diren metodologiak, teknikak eta estrategiak erabiltzen ditu.
	Lanaren inguruko galderak egiten ditu.
	BALORAZIO OROKORRA (1-10)

OHARRAK eta ZEHAZTAPENAK: (behar adina luzatu dokumentua)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KALIFIKAZIOA (1-10):

SINADURA:

.....(e)n, 202.....(e)ko .....ren ..... (e)(a)n

5.2. II ERANSKINA: EBALUAZIO ORRIA. UNIBERTSITATEKO TUTOREA (PRACTICUM II)

IKASTETXEKO TUTOREAREN IZEN-ABIZENAK:

.....

IKASTETXEA: ..... Ikasturtea:.....

IKASLEA: ..... Gradua:.....

Hemen azaltzen diren ebaluazio irizpideak ikasleak lortu beharreko kompetentziei loturik daude. Orientabide edo lagungarri moduan hartu behar dira, ebaluazioa errazteko tresna gisa.

UNIBERTSITATEKO TUTOREAREN EBALUAZIOA (% 70)

KONPETENTZIA	EBALUAZIO ADIERAZLEAK	
KOMUNIKAZIOA ETA ELKARREKINTZA	Ahozko eta idatzizko adierazpena zuzen eta modu eraginkorrean erabiltzen du bi hizkuntza ofizialetan.	
	BALORAZIO OROKORRA (1-10):	

KONPETENTZIA	EBALUAZIO ADIERAZLEAK	
IKAS- IRAKASKUNTZA- RAKO TEKNIKAK ETA ESTRATEGIAK	Ikasitako ikaskuntza printzipioak eta metodoak aplikatzen ditu.	
	Programa batek izan behar dituen funtsezko elementuak kontuan izanik diseinatzen ditu jarduerak.	
	Eredu didaktiko berritzaileetan oinarrituta planifikatzen du bere lana.	
	Argitasuna, objektibotasuna eta irizpide-berdintasuna agertzen ditu eskolako lanak baloratzean.	
	BALORAZIO OROKORRA (1-10):	

KONPETENTZIA	EBALUAZIO ADIERAZLEAK	
TEORIAREN ETA PRAKTIKAREN ARTEKO LOTURA	Modu kritikoan aztertzen du maisu-maistraren eginkizuna, ikastetxeko irakasleen lana behatuz.	
	Ezagutza teorikoak txertatzen ditu bere irakasle-praktikan.	
	BALORAZIO OROKORRA (1-10):	

KONPETENTZIA	EBALUAZIO ADIERAZLEAK	
HAUSNARKETA ETA PARTAIDETZA	Irtenbide berritzaileak bilatzen ditu gelan sortutako egoeren aurrean.	
	Ikaskuntza-irakaskuntza prozesuetan beharrezko diren metodologiak, teknikak eta a estrategiak erabiltzen ditu.	
	Etorkizunean ikerketaren xede izan daitezkeen helburuak eta galderak planteatzen ditu.	
	BALORAZIO OROKORRA (1-10):	

IKASTETXEKO INSTRUKTOREAREN EBALUAZIOA (% 30)

KONPETENTZIAK	KOMUNIKAZIOA ETA ELKARREKINTZA (1-10):	
	IKAS-IRAKASKUNTZARAKO TEKNIKAK ETA ESTRATEGIAK (1-10):	
	HAUSNARKETA ETA PARTAIDETZA (1-10):	
	BALORAZIO OROKORRA (1-10):	

OHARRAK eta ZEHAZTAPENAK: (behar adina luzatu dokumentua)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

KALIFIKAZIOA (1-10):

SINADURA:

.....(e)n, 202.....(e)ko .....ren ..... (e)(a)n